

Vaalimainonnan järjestelyt

Khall 28.11.2022 § 392

Valmistelija

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen, mutta kunnat ovat perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon niille varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain. Ulkomainontapaikat ovat Eurassa olleet perinteisesti jokaisella äänestysalueella:

- Eura (Kustaa Järvisen aukio)
- Kauttua (liikekeskus)
- Kiukainen (kirjaston lähialue)
- Panelia (kirjaston lähialue)
- Honkilahti (koulun lähialue)
- Hinnerjoki (koulun lähialue)

Näissä on ollut käytössä kunnan mainostelineet, joihin jokainen ehdokkaita asettava puolue on saanut liimata oman mainoksen kunnan varikolla ennen mainonnan alkamista. Keskitetty mainonta on ollut maksutonta. Vaalilain mukaan yleisellä ennakoäänestyspaikalla tai vaalipäivän äänestyspaikalla taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että vaalimainoksia ei tule asettaa ennakoäänestyspaikkojen tai äänestyspaikkojen läheisyyteen niin, että voidaan katsoa niiden vaikuttavan äänestäjän valintaan. Vaalimainosten ei siten esimerkiksi tule näkyä vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäynnille.

Kuntaliiton antaman yleiskirjeen (15/2018) mukaan vaalien ulkomainonta on suositeltu aloitettavaksi viikkoa ennen ennakoäänestyksen alkamista.

Kunnat voivat säädellä maillaan tapahtuvaa mainontaa, huomioiden kuitenkin yhdenvertaisuusnäkökulman toteutumisen. Kampanjointi yksityisten tahojen omistamilla tai hallinnoimilla alueilla on aina luvanvaraista.

Ulkomainonnan sallimisessa julkisissa tiloissa on keskeistä ehdokkaiden yhdenvertainen kohtelevinen, esimerkiksi vaalimainospaikkojen määrän ja jakautumisen tai kustannusten määräytymisen osalta.

Muilla kuin Euran kunnan edellä luetelluilla kuudella keskitetyllä mainospaikalla on saanut mainostaa kaikissa vaaleissa vapaasti, huomioiden liikenteen järjestykseen liittyvät turvallisuustekijät.

ELY-keskus ohjeistaa hallinnoimiensa tiealueiden vaalimainonnasta (<https://www.ely-keskus.fi/vaalimainonta>): ”Vaalimainoksen voi tilapäisenä ilmoituksena sijoittaa maantien tiealueelle ilman luvan hakemista tai ilmoitusmenettelyä mutta vaalimainoksen sijoittajan pitää noudattaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien tienvarsimainonnasta ja ilmoittelusta antaman määräyksen lukua 3 Tilapäiset ilmoitukset.”

Vaalimainonnan rajoittaminen kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevilla alueilla kokonaan ei ole tarkoituksenmukaista, koska esimerkiksi kunnan ja ELY-keskuksen tiealueet risteävät lähellä keskusta-alueita.

Euran kunnan järjestämät ulkomainontapaikat ovat:

- Eura (Ankkalampi)
- Kauttua (liikekeskus)
- Kiukainen (kirjaston lähialue)
- Panelia (kirjaston lähialue)
- Honkilahti (koulun lähialue)
- Hinnerjoki (koulun lähialue)

Kunnan varikolle varataan ajankohta puolueiden edustajille tulla kiinnittämään mainoksensa, joka myöhemmin siirretään edellä mainituilla alueilla oleviin mainoskehikkoihin. Mainospaikkojen järjestys on sama kuin järjestys ehdokaslistojen yhdistelmässä, vasemmalta oikealle. Kunta ei vastaa muusta vaalimainonnasta eikä asenna yksittäisiä vaalimainoksia. Hallintosäännön 23 § mukaan kunnanhallitus ratkaisee asiat, joita ei ole säädetty tai muuten määrätty kunnan muun viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Juha Majalahti

Päätösehdotus

Mahdolliset muut vaalimainokset on sijoitettava seuraavien kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti: Euran kunnassa niillä alueilla, joilla ei järjestä keskitettyä mainontaa (6), vaalimainoksen saa ilman erityistä lupaa asettaa kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevalle yleiselle alueelle, ei kuitenkaan ennakkoäänestyspaikan eikä vaalipäivän äänestyspaikan välittömään läheisyyteen.

Mainosta ei saa kiinnittää puuhun, kunnan rakennukseen, aitaan tai liikennemerkkiin. Mainos tulee sijoittaa niin, ettei se haittaa liikennettä. Mainoksia ei kuitenkaan saa kiinnittää ajoratojen tai -kaistojen välissä oleviin valopylväisiin, risteysalueilla sijaitseviin pylväisiin tai pylväisiin, joissa on kiinnitettynä liikenteenohjauslaite tai liikennemerkki, ajoväylille, kävelyteille, jalkakäytävälle, ali- ja ylikulkusiltoihin ja bussipysäkkialueelle. Mainos tulee kiinnittää siten, ettei kiinnittämisestä jää jälkiä pylvääseen ja siten, ettei siitä aiheudu pylväälle vahinkoa. Mainos tulee sijoittaa niin, ettei se haittaa liikennettä tai kunnossapitoa, aiheuta vaaraa tai muodosta näkemäestettä. Mainoksen etäisyys ajoradan reunasta on oltava vähintään 1 metri.

Mainokset on poistettava viimeistään kolmantena päivänä vaalipäivän jälkeen. Mainostamisaikana mainostajan on huolehdittava mainoksen kunnosta korjaamalla tai poistamalla repeytynyt mainos viipymättä.

Kunnalla on oikeus välittömästi poistaa vaalimainos, jonka voidaan arvioida aiheuttavan vaaraa liikenneturvallisudelle. Poistetut mainokset kerätään talteen ja poistamisesta ilmoitetaan keskusvaalilautakunnan sihteerille, joka ilmoittaa asiasta edelleen asianomaisille puolueille. Niistä mainoksista, jotka ovat muilla tavoin edellä esitettyjen sääntöjen vastaisia, ilmoitetaan niitä poistamatta keskusvaalilautakunnan sihteerille, joka ilmoittaa sääntöjen vastaisesta mainoksesta edelleen puolueelle.

Puolueen tai asianomaisen ehdokkaan on asiasta viivytyksettä tiedon saatuaan poistettava mainoksensa tai siirrettävä se sallitulle paikalle. Mikäli mainosta ei ole poistettu kohtuullisen ajan kuluttua siitä, kun ilmoitus sääntöjen vastaisesta mainoksesta on tehty asianomaiselle puolueelle, kunnalla on oikeus poistaa ja kerätä mainos talteen parhaaksi katsomallaan tavalla. Mainoksen poistamisesta ilmoitetaan puolueelle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjamerinnät: Petri Salminen palasi kokoukseen kello 19:21

Kvitk 28.02.2023 § 7
729/00.00.00/2022

Valmistelija Keskusvaalilautakunnan sihteeri Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Esittelijä Keskusvaalilautakunnan sihteeri Kari Kankaanranta

Päätösehdotus Keskusvaalilautakunta merkitsee tiedokseen kunnanhallituksen vaalimainonnan järjestelyitä koskevan päätöksen 28112022§392

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.